

Előfizetési ár:

Egész évre 5 frt — kr
Félévre 2 " 50 "
Negyedévre 1 " 25 "
Közsegeknek, körjegyzőknek és neptanítóknak:
Egész évre 4 frt, félévre 2 frt.

Egyes szám 10 kr.

Kapható a kiadóhivatalban, Valentin K. fia, Weidinger N., Rézbányay J., Böhm Manó, Engel Lajos kereskedésében és a fődohánytözsdeben.

PÉCS

POLITIKAI VEGYESTARTALMU HETILAP.

Hirdetéseket

elfogad a kiadóhivatal (Ó-Posta utca) Lye.-nyomda, hol mindenkor a egytényrűbb árak szabhatnak. Minden behatott hirdetés után 30 kr. bélyegdíj fizetendő.

Nyílt-térben egy sor 10 kr.

Kéziratok

a szerkesztőségbe, (Ó-posta-utca Lye.-nyomda) köldendők.

Megjelenik minden szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Király-utca 8 szám.

Kéziratok nem adatnak vissza.

A zóna-rendszer.

Pécs, 1889. aug. 1.

A mai nap a magyar vasuti közlekedésnek egy új korszakát nyitja meg.

A zóna-rendszer ugyanis mint uttörő új rendszer és ugyis mint magyar közlekedési rendszer kiváló jelentőség-gel bír.

A zóna-rendszer gazdasági jelentőségét hivatottabb erők fejtették ki és különben is végleges méltatása csak a jövő eredményei szerint történhetik meg. Közel fekszik azonban a feltevés, hogy nemcsak általános közgazdasági hatásában, hanem közvetlen financiai eredményeiben is messze felül fogja haladni a hozzákötött várakozásokat.

De valóban ennél fontosabb az, hogy ezen közlekedési rendszer mint uttörő rendszer éppen hazánkban honosul meg először.

Ifjú állami életünkben eddigelé még mindig úgy szerepeltünk, mint a kik minden fontosabb intézményünk rendszeresítésével a külföldhöz kénytelenek voltunk mint átvevők és utazónk folyamodni.

A zóna-rendszerrel egyszerre azon európai nemzetek sorába léptünk, a kik újat alkottak és a kiktől majd a többi európai államok itt nálunk ki-próbált kulturális intézményt átvenni kénytelenek lesznek. Ezáltal tehát tőlünk tanulni, tőlünk átvenni, tőlünk kölcsönkérni fognak azon európai államok, melyek századokra terjedő kulturával bírnak.

Ez azok előtt, kik nem munkával

és tettel, hanem lármával és dictiókkal vélnék a magyar állam ügyén lendíteni, csekélységnek fog látszani; azok előtt azonban, kik nehéz munkával a legakadékoskodóbb ellenzékkel szemben az ország ügyeit előbbre viszik, ez egy magasztos feladat tisztességes betöltésének első sikerét jelenti, melyre a 15 év óta az ország ügyeit intéző férfiak indító önérzettel tekinthetnek, érdemeik közé sorolhatják és mint olyanra rámutathatnak, melyre nemcsak Europa, hanem az egész művelt világ szinte irigységet eláruló kívánsággal tekint.

Persze az országot tönkre tevő és corumpáló Tisza-rendszertől ilyen is kitélik.

Culturális jelentősége van tehát annak, hogy a zóna-rendszer megvalósítása utján Magyarország megy első helyen.

Hazánkban még egy szempont, mely a zóna-rendszerrel összefüggésben áll, bir rendkívüli jelentőséggel és ez a nemzetiségi kérdés szempontja.

Annak folytán, hogy a jelen zóna-rendszerben Budapest, mint az ország szíve, az összes közlekedési irányoknak központját és egyuttal kiindulási pontját képezi, másrészt pedig a rendkívül olesó viteldíjak folytán éppen a legtávolabb nem magyar nemzetiségű vidékről a legkönnyebben megközelíthető, a nem magyar nyelvű nemzeti társadalom Budapesthez igen közel jutott, majdnem azt lehetne mondani Budapestre áthelyezettett. És semmi sem kívánatosabb a magyarság terjedése szempontjából, mint az, hogy a

nem magyar nyelvű vidékek magyarjai Budapesttel és a mellett a magyarság géocentrumait képező városokkal sűrűn, igen sűrűn érintkezésbe jöjjenek.

Azon körülmény, hogy a sűrű közlekedés folytán a legtávolabb vidéki oláh, tót, rutben stb. nemzetiség Budapestben otthonosan fogja magát érezni, és Budapestet mint magáénak fogja tekinteni, többet fog a magyarság érdekében lendíteni, mint száz magyar közművelődési egyesület.

Magyar otthonot adjunk a nem magyar nemzetiségeknek és a leglelkesebb magyarsággá változtatjuk őket ezáltal.

És ezt az otthonot éppen az adja meg nekik, hogy őket minden pillanatokban Budapestre hozhatjuk.

A zóna-tarifá tehát egyrészt fennem hirdeti, hogy az európai culturmunkában Magyarország nemcsak recipiáló, hanem teremtő actív részt vesz, másrészt a legkedvezőbb alkalmul szolgál arra nézve, hogy az ország különböző nemzetiségei szívükhöz közelebb jussanak.

De ezen utóbbi körülmény egyuttal kötelességet és pedig igen súlyos kötelességet is ró a magyar intelligentiára, nevezetesen azt, hogy szellemi felsőbbségének összes eszközeit mozgásba hozza a nem magyar ajku nemzetiségeknek megnyerésére.

A zóna tarifa lehetővé teszi viszont azt is, hogy a magyar intelligentia keresse fel a nem magyar ajku társadalmat kirándulások, felolvasások, különböző ünnepélyeknek rendezése által, lépjen érintkezésbe azon népekkel, a kik ere-

A „PÉCS TÁRCAJA.

Zsolnay Vilmosról.

„A magyar Ipar Uttörője” című diszmunika, mely Gelléri Mór jeles tollával ismerteti élet és jellemrajzokban kiválóbb iparosainkat, szépen és legmegfelelőbb elismeréssel emlékezik meg Zsolnay Vilmosról, a világhírű pécsi majolika-gyár lángész, hangya szorgalmu, és szerencsés megalapítójáról is. Bár e jeles polgártársunk itt élt közöttünk és élet-folyása többé-kevésbé ismeretes előttünk, érdekesnek és célszelönek tartjuk életrajzi adataiból megemlíteni különösen a fiatalabb iparos nemzedék buzdítására, a következőket: Zsolnay Vilmos született Pécsen 1818. április 27-én kereskedő szülöktől. Már korán vonzódtott a festőművészet felé és Bécsben, Frankfurtban, Drezdában, Münchenben nagyobb kereskedésekben lévően alkalmazva, szabad idejét festészeti tanulmányokkal töltötte. Később az üveggyártást és bányászatot tanulmányozta. Haza kerülve átvette atyja üzletét, melyet nagy bazarrá alakított át, mely az üveg-tetővel fedett „párisi utcát” egészen betöltötte. Ez az üzlet azonban nem elégítette ki Zsolnay ambícióját és nemsokára egy üveggyárat bérlett, majd a bányászattal foglalkozott, de nem sok sikerrel, mi azonban csak újabb és másirányu

tevékenységre ösztönözte őt. Ekkor 1855-bea átvett egy régi, elhagyott tégla-veetőt, melyen ma világhírű gyártelepe áll, melyen működését tégla-veetés kezdette. — A téglak mellett azután, melyeket jobbadán maga használt föl próbb műhelyek építésére, készített építészeti terracotta-diszitményeket, közönséges használati edényeket, több közönséges majolikát. Így kezdődött az edények gyártása, melyek közt a magyar stílusú ékítményekkel ellátott különféle kancsók a főbb szerepet játszották; majd a majolika és az egyszerű porcellán és folyton újabb cikkek gyártására került a sor, miközben azonban a régebbi közönséges agyagipari cikkek gyártásának tökéletesítésére kiváló gondot fordított.

1873-ban hosszas kísérletezés és kutatás után egy sajátos, elefantenszínű porcellánt sikerült Zsolnaynak előállítania, mely a kereskedésben a Zsolnay-féle ivoir-porcellán elnevezés alatt ismeretes. E porcellán, melynek sajátossága az agyag és a máz vegyi összetételeiben rejlik, a gyárnak kiváló speciálitása lett, mit még egy porcellángyárnak sem sikerült utánozni. Az ivoir-porcellán, mint egyedül álló specialitás, ma legalább is oly kincs, mint az angol Wedgewood. Ez anyaggal együtt ritka tükölyre emelkedett a gyárban a tűzben való zománcozás, mely 1500—1600 Celsius fokú hőségben történik. E páratlan eljárás következ-

tében minden színben oly elevenséget, oly intenszivitást láthatni Zsolnay készítményeiben, mely messze fölül ritkítja pártját. A Zsolnay-féle diszitművek ugy a szín elevensége és finomsága, mint a rajz és forma korrektsége és stíluszerűség tekintetében a legjobb é nembeli angol termékek mellett is fényesen megállják a versenyt.

Zsolnay diszímű tárgyait az izlés irányát illetőleg körszétlenül látszik az a nemes hatás, melyet Owen Jones, Readgrave, Racinet s különösen Andsley pompás publicatióinak alapos ismerete és azok tájékoztató befolyása kellett.

A párisi kiállítás óta folyton szaporodnak a gyár megrendeléseit leginkább külföldről. Az export-gyártmányok értékesítését Wahlis bécsi porcellán kereskedő eszközli leginkább Angliába, Franciaországba, Németországba, Amerikába és 1882 óta Ausztráliába is.

Zsolnaynak nagy érdemei vannak a magyar motívumok és minták feltüntetésében, melyeket gyárában sikerrel használt föl. Gyárában ma a keleti stíly kiválóan műveltetik. Zsolnay a disz-edények gyártása terén újabb követett irány-nak ugyszólván alapítja. Nemesak itt az országban, hanem Német és Angolországban is nagy előszeretettel, de csak többé-kevésbé sikeresen utánozzák őt. Legújabb vívmánya Zsolnaynak az üvegtechnikának (gyöngyház modorban) a kerámiával való egyesítése.

Zsolnay gyárában 800 munkás dolgozik és

deti érzelmeik szerint természetszerűen is a magyarhoz vonzódnak és a kiknek időnkénti elidegenítése a magyar nemzetiségtől csak lelkiismeretlen izgatónak lelketlen műve volt azért, mert a magyar intelligencia e téren teljesen közönyös volt, a feljüket való közlekedést teljesen elhanyagolta és magukra hagyván őket, nemzetiségi érzelmeik tekintetében a legtöbb esetben muszka agensek szabad prédájául dobták.

Ezt a századokra terjedő mulasztást a magyar intelligencia most helyre hozhatja, mert a legtöbb akadály a mely e téren főnforgott, t. i. a távolság és ennek folytán a közlekedés drágasága a zóna-rendszer következtében el van háritva.

Vajha teljesülne azon forrón ápolit óhajunk, hogy a közlekedésnek ezen új intézménye emelje egyrészt hirnevinket kint a művelt Európában, másrészt pedig hozza közelebb szívükhöz azon nem magyar ajku nemzetiségeinket, a kiket közös multunk, közös sorsunk és közös érdekeink velünk való testvéri egyesülésre és együttélésre utalnak!

A zóna-díjszabás magyarázata a személyforgalmat illetőleg.

Eddigi közleményeink kiegészítésül adjuk az alábbiakat:

A szomszédos forgalmu jegyek egyedur csakik azon viszonylatokon belül történő utazásokra szánják, a melyek a díjszabásban mint szomszédos forgalmak jelölvék meg. Azon esetre tehát, ha megállapítatnék, hogy valamely utas szomszédos forgalmu jegyekkel hosszabb, vagyis azon állomásnak, a hol a vonatra felszállott, szomszédos forgalmán kívül eső, tehát már a távolsági forgalomba tartozó utat egy huzamban akár olyképen szándékoznék megtenni, illetve tett meg, hogy felszálló-állomása szomszédos forgalmának végállomásától ezen utóbbi állomásnak a vonat irányában fekvő szomszédos forgalmára érvényes jegyet használ és ezen eljárást mindaddig ismétli, míg utazásának végállomását ily szomszédos forgalmu jegyekkel el nem érte, akár pedig, hogy ha az

utnak egy részén a szomszédos forgalom, másik részén pedig a távolsági forgalom I—XIII. vonalszakaszának valamely jegyét használja, jegye érvénytelennek tekintendő és levonandó, tőle pedig azon állomástól, a hol vonatra felszállt és ha ezen állomás nyomában kétségtelentül meg nem állapítható, a vonat által megtett egész út hosszára esedékes rendes menetdíj kétszerese, de a szállítási adót és a bélyegilletékeket beleértve, legalább 3 frt 60 kr. szedendő be. A szárny- vagy mellékvonalakra és viszont történő utazások, ha azok a közvetlen csatlakozó vonaton történnek, szintén egyhuzamban való utazásoknak tekintetnek.

E szerint nem szabad pl. Gyöngyösről Vámos-Gyöngyre szomszédos forgalom és onnan a közvetlen csatlakozó vonattal ugyancsak a szomszédos forgalmu, vagy pedig a távolsági forgalom I—XIII. vonalszakaszának jegyével utazni.

A szomszédos forgalmu jegyek különben is már kedvezményezett jegyeket képeznek, azokból a III. kocsiosztályra gyermekeknek kiadandó féljegyeken kívül féljegyek egyáltalában senkinek, tehát még a szolgálaton kívül utazó katonai egységeknek sem adatnak ki, a gyorsvonatoknál még a gyermekek sem részesülnek kedvezményben.

A díjmentes kedvezményben részesülő egyének gyorsvonat használata esetén a gyorsvonatu viteldíjakat tartoznak megfizetni.

Az oly viszonylatokban, melyeken az utazásnak természetszerűen Budapesten át kell történnie, hogy Budapest szándékosan kikerültessek, az tiltva van.

Igy pl. az tiltva van, hogy valaki egy XIV. vonalszakaszos jeggyel Zimonyról Rutkára Szabadka, Csata, Szolnok és Hatvanon át utazzék.

Minden egyes utazási igazolvány különben, ha csak azon más utárrány megjelölve nincsen, elvileg mindig csak a legrövidebb uti irányon át használható.

Ezen általános szabálytól való eltérés csak párhuzamos és távolság tekintetében nem lényegesen, hanem a vonalok hosszához képest egynehány kilométerrel eltérő vonatknál, de csak a XIV. vonalszakaszú jegy váltása esetében és csak akkor engedhető meg, ha a hosszabb vonalom a vonat az utasra kedvezőbbben, vagyis vagy gyorsabban, vagy pedig alkalmas időben közlekednek.

Igy pl. Predeából Budapestre az utazás úgy az aradi, mint pedig a 15 klmrel hosszabb nagyváradi utárrányon át történhetik.

Az azonban tiltva van, hogy valaki B. Brodrol egy XIV. vonalszakaszú jeggyel Aradra Szabadka, Csaba, Szolnok, Hatvan, Füle, Miskolc, Püspök-Ladány, Kocsárd, Tövis és Piskin át utazzék.

Ily körutazás megakadályoztatik s elvül tüzetett ki, hogy minden XIV. vonalszakaszos jegy azon napszaknak végpontjától számítva, melyre váltása alkalmával lebélyegeztetett, feltéve, hogy az utas utazásának végállomását ezen idő alatt akkor, ha közvetlen egymáshoz csatlakozó vonatkkal utazott, tényleg elérhette, csak 48 órán belül érvényes.

Azon esetre, ha az utazás megszakított, minek csak egyszer szabad megtörténni, akkor azon idővel, a meddig megszakítás tartott, a fentebbi érvényességi idő megtöltendő.

A távolsági forgalom I—XIII. vonalszakaszú, valamint a szomszédos forgalmi jegyeknél ha az út megszakított, akkor a jegyek az állomási főnökök bemutatandók, ki azt érvényesítésre záradékkal ellátja és a továbbutazásra érvényesíti. A távolsági forgalom XIV. vonalszakaszának jegyei, ha azokkal az utazás megszakított, akkor az állomási főnök által nem érvényesítési záradékkal látatik el, hanem egy igazolvány állítatik ki.

Ezen igazolvány előoldalán az utazás megszakításának bejelentésekor az állomási főnök jelenlétében, hátoldalán pedig az utazás folytatásakor a kalauz

3 gőzgép összesen 95 lóerővel. Tevékenységében nagyban támogatja egyetlen fia: a jeles képzettségű Miklós és leányai: Teréz és Julcsa, kik valóságos festőművészek, kik kora ifjúságuktól kezdve szívták magokba atyjok alkotó szellemét, elsajátították hatalmas akaraterőjét, tanultak nemcsak ízlésben és okultak ritka tehetségein.

Es ezzel befejezzük ismertető sorainkat, óhajitva, hogy a Zsolnay-családnak az általuk oly sikerrel művelt műipar terén folyton nagyobbodó dicsőség legyen osztályrészüik és hogy az ő példájuk követésre buzdítson minden magyar iparost: akkor a magyar ipar a legelső lesz a világon!

Füredi levél.

Virágölygy, 1889. július 31.

Szerkesztő Úr!

Általános a panasz, hogy az unalom istennője rabságában tartja ezt a kies, kedves helyet. Panaszosok, kedvetlen arckifejezéssel, ásitozva járnak-kelnek a kavicsos utakon, akár a hegymászók, ki emulasztja élvezni az utjában eső szépségeket, elérhetetlen célt tűzván maga elébe.

Mi nem unatkozunk. Alig pár lépésnyire lakhazunktól az ezerteljes hajlásában gyönyörű erdő. Ha belopózkodom, fölkeresem azon helyeket, hol egyedüliségem nem zavarja semmi,

Egy félig korhadt fatörzsre ülök. Minő vegetáció itt, e nyugodt, csendes világban! a természet benső torradalmas élete egészen elém tárul.

Megtapintom a hajszálhomságu fűvet, mely lágy és simulékony, mint a gyermek fürtei s elbámulok az alatta nyíló szendé kék virágon, mely mosolyogva pattantja ki apró szirmait; a harmatcsep belé akadt ragyogó kelyhébe, innét szívom most az ábránd mámorító képeit.

Ábránd! nem, ne nemüljön még el a dal, ne homályosuljon el már egészen a remény fény-sugara, mely édes álmokkal bódított el s a képzelet gyönyöreit annyit élveztetve velem. Hadd mosolyogjak tovább, merengve e világ fölött s ne vegyem észre a gyorsan pergő időt, míg létem a végtelenség árjában el nem tűnik.

A fenyőfák édes, illatos lehelletét a szellő ölében hozza felém. S míg szívom magamba az élelet, szemem möhöz éledeleg az elem tárul látványon.

Körülnézek s bámulom az ő fenyők fátolszerű lombjait, melyek orontól lábíg egyforma sűrűek s úgy látszik, mintha koronájukkal az ég kékjét érintenék. Alattam az árok szakadékai. Kigyószzerűek huzódnak szerte nagy görkerei egy dűlőfelben levő fának, mely zöldül, friss, üde, mintha örök lenne élete, pedig korporsója szélén áll,

Csipkés leveleikkel, kőrákás mögül hajlik ki az élénk-zöld pátrány, a szellő mozdulására belemártogatva levelének hegyét az üde vízbe, mely esőhova tör elő a csodás hyeroglyfokkal tele irt kövek mögül, megátzatva a fölötté elsimuló bársony-moha gyökereit; ennél szebb, finomabb szőnyeggel India nem dicsekedhetik. Félve teszem le lábaimat, minden mozdulatom egy-egy élelet őt, tipor el.

Honnét az erdő millió éke?

Vajon a drágakő, mely fényesre csiszoltan kerül ki művészi kezek alól, szebbe e mint a nap-sugárban ragyogó harmatcsep a nefelejts zomancos szirmán?

Miért nyugodt az erdő?

Nem zaklatja éhvád a fát, mely a napsugárt fölfogja és csak smaragdszínben juttaja lombjain át a virágokhoz?!

Nem irigyli a kőrákás a kakukfű, mert az magasban, az éghez közelebb virulhat?

Lassan folydogál a patak, azt sem tudja merre — hova? éri-e utjában gát? s mégis vidáman mossa a kavicsot és ragadja magával a belé hullt virágszirmot.

Miért aggodalmas az emberi szív? Miért csak az emberek közt van az irigység, szeretetlenség, haszonfűgy és a jövőérti aggodalom?

Gondolataimba mélyedve, a korhadat fatörzsnek kérgét lassan lefejtteni kezdém, s ime, az alatt is élelet tárul elém. Apró fekete, fénylő

előtt a kocsi aláírandó. A kalauz az előtte történt aláírás megtétele után a fél két aláírását összehasonlítani és gyanút keltő esetekben a fél igazoló okmányait, melyekkel személyazonosságát beigazolni képes, betekintés végett elkövelelni tartozik.

Ha a fél a kalauz kívánatára személyazonosságát elfogadható módon kelően igazolni nem képes, jegye érvénytelennek tekintetik és bírság szedetik be.

Minden XIV-ik vonalszakaszú jegy, melyhez egy igazolvány állítottott ki, ennek hátoldala a nedves állomási bélyegzővel ellátatik.

A jegyekhez kiállított igazolványok a felek által az utazás befejeztéig gondosan megőrzendők.

Azon jegyek, melyek nem az üzlet-szabályzat 10. §-ban meghatározott időben lesznek bemutatva, a továbbutazáskor nem érvényesíthetők.

A kerülőutak megakadályozása végett a vasúti közegek szigorúan ügyelnek arra, hogy az utazás a XIV vonalszakaszos jeggyel egyszernél többször meg ne szakítsák. Erre különösen a szárny- és mellékvonalak elágazó állomásain, t. i. hogy a továbbutazás, ha csak az út megszakítása meg nem engedtetik, a közvetlen esatlához vonattal történjék.

Az esetben, ha valaki szomszédos forgalmu jeggyel, vagy a távolsági forgalom I—XIII-ik vonalszakaszának valamely jeggyel akarna hosszabb utirányon utazni, az a hosszabb utiránynak megfelelő póttjegyet váltani, illetve a tényleg beutazott vonalra esedékes illetékeket oly módon tartozik megfizetni, hogy kiinduló állomáson csak valamely közbenes állomásra érvényes és onnan új távolsági forgalmu jegyet vált.

A 60 krnyi póttilletéket az utas az esetben is köteles megfizetni, ha tovább utazik és a jegyének végállomásán túl fekvő utra esedékes illetéket a kalauz kezéhez fizeti.

Az esetben azonban, ha jegyének végállomásán kiszáll és a személypénztárnál új jegyet vált a 60 krnyi póttilletéket nem kell megfizetni.

Hasonlóképpen nem szedetik be a 60 krnyi póttilleték a jegykiadásra be nem rendezett megállóhelyeken felszálló utasoktól, valamint a csatlakozó vonatokról, nem különben Budapest mögött fekvő valamely állomásról jövő utasoktól akkor, ha az illető határállomáson, illetve Budapesten a jegy váltására elegendő idő nem volt.

Visszaélések lehető megakadályozása végett az üz. szabályzat 9 §-ban a vasutaknak megadott jognál fogva a határállomások és budapesti állomások kivételével a személypénztárak a vonat elindulását 5 perczet megelőzőleg becsuktatnak.

Ha valamely utas különböző nemű vonattal közvetlen jeggyel akar rendeltetési helyére utazni, általa a beutazandó egész vonalra a használni szándékolt legdrágább kocsiosztálynak, illetve vonatnemnek megfelelő jegy váltandó.

Személy-, omnibus- vagy vegyes vonatokra érvényes jeggyel gyorsvonatokra még a különböző reáfizetése mellett sem szabad felszállni. Ily esetben az utasnak azon állomáson, hol a gyorsvonatra fel akar szállni, egészen új jegyet kell váltani.

Ha a gyorsvonatra előzetes bejelentés mellett új jegy váltása nélkül szállott fel, személy-, omnibus- és vegyes vonatra érvényes jegye érvénytelenek tekintendők, s főle a 60 krnyi póttilletéken kívül azon állomástól, a honon a gyorsvonatot használta, esedékes illetékek egyszerre szedendők be.

Azon esetre, ha valaki előzetes bejelentés mellett alacsonyabb kocsiosztályból utközben magasabb kocsiosztályba szállt át, a 60 krnyi póttilletéken kívül azon állomástól, a honon a magasabb kocsiosztályt használta, a két kocsiosztály illetékei különbözetének egyszerűsített tartozik megfizetni.

Városi közgyűlés.

(Tartott 1889. július 2-én.)

Kardos Kálmán főispán az ülést megnyitva, a jövő közgyűlés határidejét szeptember 30-ára tűzte ki. Ezután megemlékezett Baross Gábor közlekedésügyi miniszternek legközelebb tett látogatásáról, bejelentve hogy a miniszter nemcsak megelégedését nyilvánította ki a nálunk látottak fölött hanem hosszabb időre való látogatását is kilitásba helyezte, mit a közgyűlés élénk éljenzéssel vett tudomásul, épen úgy a Grenzenstein Béla pénzügyministeri és Fasco-Moys Sándor belügyministeri tanácsosok látogatásáról szóló bejelentést is, kik, különösen pedig Fasco-Moys, nemcsak megelégedésüket nyilvánították ki a látottak fölött, hanem a város örvendetesen nyilvánuló fejlődését, előhaladását hatáskörükben előmozdítani ígérték.

A belügyminister leirata a belvárosi leányiskola felállítatására, egy a tanács jelentése az I. és II. osztálynak f. évi szeptember hó 1-én leendő megnyitására vonatkozó intézkedés helyeslő tudomásul vétetett és a községi iskolaszék megbízott, hogy az 1890-1 tanévre a III., a reá következő tanévre pedig a IV. leány-osztályt is léptesse életbe, a tanács pedig fölhívott, hogy az iskola-céla megvett Oertzen-féle házát a törzstől vett előlegezés útján a kellő időre alakítsa át és ezen kívül tegyen javaslatot arra nézve, hogy a színház-épület lebontása, illetőleg átalakítása mellett ezen épület talán mikép lennének a polgári leányiskola részére szükséges helyiségek előállíthatók, egy a jelenlegi polgári leányiskola-épület mékét lenne értékesíthető.

A belügyminister rendelete, melylyel az Oertzen-féle ház megvételét jóváhagyja, örvendetes tudomásul vétetik és a vételi szerződés (vételár 62,500 frt.) jóváhagyatik, hogy az ingatlan f. évi augusztus 1-én a város birtokába vétessék. A vételár 4% kamat és 1% törlesztés mellett lesz visszatartandó a törzstől.

A belügyminister rendelete, melylyel a múlt évi városi gyámpénztári mérleg kimutatást tudomásul veszi és megkívánja hogy a múlt év végével hátralékos kamatok (1996 frt 29 kr) behajtására vonatkozólag teendő intézkedésről f. é. október hó 10-ig hozzá jelentés tétessék, tudomásul vétetik, ugyszintén a budai külvárosi plebánia templom restaurálásának jóváhagyására vonatkozó ministeri rendelet is. A restaurálás költsége 5020 frt.

A járdákon, utcákon és tereken a közlekedést szabályozó cselekvények tárgyában hozott szabályrendeletet a belügyminister jóváhagyta azon pótlással, hogy a kihágások elbírálásánál első fokban a rendőrkapitány, második fokban a városi tanács, harmadik fokban a belügyminister bíraskodik.

Az 1888. évi közmunka-terovásáról szerkesztett kimutatás és a számvételek egybeállított utentartási számadási kivonat helyesnek ta-

rovarok gurultak le a porbányó oldalról. A szu munkájában nem zavartatta magát, ám csikok kukakok kerestek buyóhelyet az általuk kivájt nyílásokban. Futva-futott a jót neki hizott százába, s ennek ugy látszik, nagyon jól tesz az erdei levegő. Még egy pök is bebujt ide, hogy művészi hálóját megkösse.

Megijedve a viláosságától, lombán odább húzódik egy jókora zöld csiga. Utját, mint a csillagokéit, fény jelöli.

De hallga, minő zajgás messziről; a Kárpátok csucsáról elindult a szél, s most végig nyargal a fákön, s az morog, sutorog egy, mintha hullámokat korbácsolna. A zaj mindig esendesebb lesz, a szél gyengébb. De azért mire hozzám érkezik, bohó táncra perdül körülöm fű virág.

Miként bókolnak egymás felé a kényszernek hódolva! s a fák lombjai nehezkesen emelkednek, mintegy áldólag terjesztve ki gigászai karjaikat, talán: „Amen-t” mondva? . . .

Ahasverus lelke nem enged egy helyben soká időzni.

Föl föl; a rendes utat megvetve, tuskón-bokron át hatoltam fölfelé a szép és nevezetes kilitásához.

Ember nem látta helyekre jutottam, a hol összenőtt bozótok állták el utamat, erővel hatoltam csak előre, a tuskók mindenfelől beka-

paszkodtak ruhamba, az ágak lehajoltak, hogy hajamat tépdessék.

Párdalt lettem. S ime, sziklás tisztáshoz értem, hol málna- és piszke-bokrok ezre fogadott vendégül; s míg leültem pihenni, odakináltak jóízű friss gyümölcsöket.

Tovább, tovább!

Minden élvezet csak hatványozódik, ha küzdelem árán vásároltuk azt.

Igy a gyönyörű látvány mi csakhamar szemem elő tártult, dusan megfizetett küzdelmemért.

A hegy magasán, hol hajdan erős vár állott, most egy fából összetákolat lugas van, melyre fölkapaszkodva, a szédítő magashól gyönyörű tájkép tárult élelem. A hova szemem ellátott, mindenütt hegyek. Baról a Kárpátok égig meredő hegycsoportja. Mig egyfelől könnyű ködréteg húzódik el rajta, másfelől szüzhérségű hó takarja sziklás szakadékait. Az iglői hegyek kékes ködfátyolon keresztül tűnnek elő, alattuk Iglő városa; a távolból jól kivehetők tornyai és házai.

A bélai határhegyek homályosan látszanak és Késmárk merd Gréuit egy része.

Gyönyörű erdőtől árnyalva, nem messze tőlük Hernád völgye tűnik elő; a nap tintaszerű fellegek mögül fényes sugarait oda löveli s annál tisztábban láthatók a dombokon a legszebb szín-árnyalatai a zöld vetésnek.

Fölöttem a kék levegőtenger, felhőivel, apró fehér bányáival, alattam a sötét erdő áthatlan sűrűje.

Mily titokszerű, milyen hallgatás a végtelenségben! . . . mint tarka pillangók szállongják keresztül gondolataim a nagy mindenséget, lelkeim kérdez, vágyólag figyel, a végtelenség nagy eszméjét kutatva, de a természet hallgatása örök, kérdéseimre a végtelen úrból hasztalan várok feleletre!

De ime, hová jutottam! — Midőn levelem címzésébe kezdtem, szándékom egy furdó tudósítás írása volt s bizony a mit eddig irtam, épen nem illik egy furdó levél keretébe. Pedig volna még elég közölni valóm.

Hideg, erős napok járják most itt, leginkább a szobalésre vagyunk utalva. Az éteremben van az „arany ifjuság” gyűlhelye — hol tombola, felváltva zongora és hegedűjátékkal szórakoznak és szórakoztatnak.

Az esős, szeles idő oka, hogy még eddig alig mozdultunk ki Virágvölgyből a hogy alkalman nyilik benyomásaimat papíra vetve kedves szülőföldemhez — szívélyes üdvözléssel — meszeszteni.

Zsanka.

lálattván, fölterjesztetik a közlekedésügyi miniszterhez, egyuttal, miután a befolyt jövedelmen felül fölmerült szükségletre a házipénztárból 1398 frt 90 kr előlegzetelt, a házipénztár utasított, legyen gondja rá, hogy a kérdéses előleg a közmunka-jövedelemből a házipénztárnak ez évben okvetlenül visszatéríttessék.

A királyi tábla decentralisatiója kilátásban lévén, jóllehet ez ügyben a város már előzőleg 4 ízben tett felterjesztést és áldozatképes ajánlatot, a közgyűlés tekintetbe véve, hogy ez ügy most már az eldöntés stadiumában van, elhatározta, hogy az igazságügyi miniszterhez újabb föliratot intéz, melyben kötelezőleg kijelentik, hogy azon esetre, ha a kir. táblának a közérdek szempontjából is teljesen okadatlant idehelyezésre elhatározatik, a város közönsége kész a kir. táblának kellő elhelyezéséről és fűtéséről állandóan gondoskodni és az első fűtési szerelést is eszközölni. Ugyanezen értelemben az özsministeriumhoz is föliratot intéztetik és a főispán fölkeretik, hogy ha küldötttség tisztelgését látná szükségesnek, ez iránt intézkedni és azt vezetni sziveskedjék.

Az új katonai laktanyáru vonatkozólag a belügyminister megengedi, hogy az építkezés a megállapított tervek és költségvetés alapján az árjelési eljárás befejezte és a legelőnyösebb ajánlat alapján a szerződés megkötése után azonnal tényleg megkezdethessék. A július hó 1-én megjelölt árjelés szerint a kőműves és földmunkákat ellátta (12°.) engedmény-nel) Köröscs József építész 75422 frt 30 kr-ért; a kőfaragó munkát (5°.) engedm.) Piacsek Károly 944 frt 95 kr-ért; az ács munkát (12°.) engedm.) Zsille Zsigmond 17068 frt 62 kr; a cserepes munkát (13°.) engedm.) Lauber Rezső 2753 frt 57 kr-ért; a bádgos munkát (10°.) eng.) Schlauch Imre 2013 frt 17 kr-ért; az asztalos és mázoló munkát (3°.) reáfizetéssel) Schlauch Imre 7201 frt 55 kr-ért; a lakatos munkát (7°.) eng.) Gianone Sándor 14026 frt 26 kr; az üveges munkára kell (a rendes 22°.) engedmény-nel) 898 frt 22 kr; a vízvezetékre, mely házilag kezeltek, 1500 forint és közvezetés, mi szintén házilag kezeltek, 75 frt. — Az összes építkezés tehát körül 121.703 frt 80 kr-ra, mi az előirányzathoz képest 15297 frt megtakarítást ad, mi előnyösnek találattván, elfogadtatt és a belügyminister megkeresztetik az iránt, hogy az építkezés gyors lebonyolíthatása céljából engedélyezze az egész összeg előlegzését a törzskönyvből; egyuttal a város tanácsa utasított, hogy az építkezés vezetésére és állandó ellenőrzésére 1200 frt költség keretében alkalmas és megbízható szakegyet szemeljen ki és általában gondja legyen arra, hogy az építkezés a város előnyére a legelőnyösebb módon bonyolíthatassék le.

A Weidinger-féle ház megvétele ügyében — a közgyűlés nem lévén határozatképes számban együtt, a legközelebbi közgyűlés fog határozni, de már most elvileg elhatározottait a megvétel és a tanács utasított, hogy a szerződést az eladó családdal kösse meg és az utca bővítésére nem szükséges ház- és telekrész eladására árverést tartson.

A Bálics és Skoko hegyekből lefolyó vad-
vizek lefolyásának rendezése céljából a tanács javasolja, hogy a viz a Schmelzer-féle makár-
utcai ház mellett egy 6 méteres közön vezettes-
sék le, mi el is fogadtatt azon óhajással, hogy
intézkedés tétessék, miszerint az így nyerendő
új utca ne 6, hanem 9 méter széles legyen.

A városi épületek cseréptetőzetének évi
fenntartására 500 frt díjért Lauber Rezső aján-
lata elfogadtatt.

Áronfy József városi pénztárnok szolgálati
idején, a köteles 30 évi időn túl már 7 évet és
4 hónapot szolgálván és szolgálatában munka
képes lévén, megmaradni tovább is hajlandó,
és miután az által, hogy egész fizetésével egyenlő
nyugdíját a 30 évi szolgálat betöltésekor nem
vette igénybe, 8800 frt nyugdíj-kiadás takarít-
tott meg és végül, mert a kiváló buzgalom és
minden tekintetben megbízható pénztárnok to-
vábbi munkálkodására, tapasztalatára szükség
van s a beteg főpénztárnok urat f. év eleje óta
állandóan helyettesíti és így munka és felelőségi
köre lényegesen nagyobbodott, ennél fogva az
igazság és méltányosság követelménye szerint
elismerésül évi 1200 frt rendes fizetésén felül
a f. évtől kezdve évi 400 frt személyes pótlék

szavaztatott meg részére, mely elismerést
és jutalmat a város e buzgó hivatalnokai
nagyon is megérdemelte.

A fűlzaparodott munka egy tiszteletbeli
aljegyzői állás rendszerítését állandó munkakör-
rel szükségessé tévén, a főispán az állásra Ka-
sza József végzett jogászt nevezte ki 25 frt
havi díj mellett, ki is az esküt még június hó
14 én letévé, szolgálatát megkezdette.

Ziegler Tivadar I. oszt. számtiszt le-
váltárnokká neveztetvén ki, helyébe I. oszt.
számtiszté helyettesített (a legelső tisztúj-
tásig) Majoross Boldizsár II. oszt. számtis-
t, ennek helyébe Sáfghy Kálmán; az így
megürit adóvégrajti állásra Waldmuth
Károly II. oszt. irnok; ennek helyére Surán-
nyi Kálmán, ennek helyébe pedig Trixler
Miklós.

A város gesztenye termése az eddigi 171
frt helyett 93 frt-ért lérbaadtak az eddigi bér-
lőnek: Beé Mihálynak, de csak egy évre, ami-
kor is új árverés fog tartatni.

A néhai Kovács püspök-féle ösztöndíjra
első sorban Bolgár Tivadar VIII. osztálybeli
tanuló ajánlatta a megyés püspöknek a köz-
gyűlés által.

Károly Ignác budai külvárosi esperes-
plébánosnak, ki áldozáságának 25 ik évfordulója
alkalmából 500 frt kegyes alapítványt tett, nagy-
lelkűségéért elismerés és köszönet szavaztatott.

Czirják Ignác bizottsági tag körül-
menyei folytán ezen állásáról lemondván, neki a
törvényhatósági bizottság kebelében kifejtett
működéséért elismerés szavaztatott és az így
megíresedett hely betöltésére a határidő f. évi
december hó 15-ikére tűzetett ki, választási el-
nökül fölkeretvén Buhreg Antal, helyettesül
Hartl Ferenc.

Dr Blum Béla kir. közjegyző az illetőségi-
díjat lérfizetvén, a pécsi illetőségük közö-
vételét.

HIREK.

Dr Dulánszky Nándor megyés püspök
Karlsbadból ma, szombaton érkezik haza Ná-
dasra, hol a hónap közepéig tartózkodik

Kardos Kálmán főispán hétfőn néhány
napra a harkányi fűrdőbe ment üdülést keresni.

A pécsi athleta-club verseny gyaloglása
Harkányba a nem épen kedvező idő és ut da-
cára is megtartottot vasárnap szép sikerrel. A
versenyre jelentek: Dr Egry Béla, Egry
Dezso, Pauer Károly, Scossa Jenő,
Scheurer Károly Németh Arthur és
Littke Lajos. Az indulás reggel 5 órakor
történt. Elsőnek érkezett be — a 26 kilo-
méternyi utat megtéve — Scossa Jenő 8 óra 5
percor; másodiknak Németh Arthur 8
óra 8 percor, harmadiknak Egry Dezso
8 óra 11 percor, negyediknek Scheurer
Károly 8 óra 22 percor. A többi pályázók a
sáros és esőverte uton kidőlvé, abbahagyták a
versenyt. Az első díj a club ezüst érme, a má-
sodik a club bronz érme, a 3 ik díj a club aján-
dék tárgya: egy szép sábot volt, miket a club
elnök: Bartos sáfgh Imre megyei főjegyző
elismerő szavak kíséretében adott át a győzte-
seknek. A verseny befejeztével barátságos reggeli,
majd társas ebéd következett, melyen mintegy
40 pécsi vett részt és melyet Bartos sáfghné,
Koharits Józsefné, Dienes Karolin és Szinkovich
Mariska urnök kedves társasága fűszerezett. Ott
voltak a club-notabilitások közül az elnök, dr
Schaurek Bódog, Németh József, Benyovszky
Manó, Vaniss Sándor, dr Nick Alajos, dr Toldy
Béla, dr. Bodó Aladár, Ott Béla és még nagy-
számu clubtagok, kik a napot a legjobb ked-
ven töltötték el. Hátha még Harkány nagyobb
kényelmet és több élvezetet nyújthatna? De
ami nincs, az még lehet. Ambár hogy nem
nagy a reménységünk!

A harkányi Anna-bál, mint minden évben,
ugy az idén is szép közönséget vonzott e kies
fekvésű, nagy gyönyörűsű fűrdőbe. Különösen
nagy számmal voltak ott péciek, mit érthetővé
tesz azon körülmény, hogy ép ezen napra esett
az athleta-club gyalog-versenye, mi jó alkalom
kinálkozott férfiaknak, nőknek egyaránt egy kis
kirándulásra, örömet találván abban mindenki,
különösen pedig a harkányi fűrdővendégek, kik-
nek saisonjuk bizony nem a legváltozatosabb és
így kapva-kapnak egy kis újdonságon. És ilyen

változatos újdonságnak nagyon jó volt az athle-
ták gyalogversenye, bált még az utána következő
bál! Rág nem volt oly látogatott az Anna-bál.
A négyeseket 2 teljes colony tánczolta, mely-
nek kiváló díszét képezte a sok szép fiatal me-
nyecske. Ott voltak Pécsről: Bartos sáfgh Imréné,
Engel Lajosné, Haksch Lajosné, Koszér Jánosné,
Siklósról: Koharits Józsefné, Küllay Zoltánné,
Lősch Jánosné, Matolayné, Pandurovitsné, özv.
Psikné, Szentgyörgyi gyógyszerészné, Lobmayerné
(Ujvidék) Blümel Ferencné (Harkány), a fűrdő-
vendégek közül Streicher Katinka, Anna és Irénke,
Kovács nővérek, továbbá: Breiner Olga (Siklós),
Deénes Karolin (Pécs), Dely Mariska (Somogy),
Edelmayer Mariska (Kisfalud.), Fazekas Jolán
(B-Seilye.), Fölker Etti (Siklós), Főző Ilona
(Siklós), Fűrhan Géza (Pécs.), Gyenes Iza (Gyúti),
Gresz Ilka (Siklós.), Hamulák nővérek (Darócifalva),
Horváth Mariska (Pécs.), Jaszenszky nővérek
(Pécs.), Kovács Pannika (Almás.), Lenner Jenny
(Eszék), Németh Etelka (Pécs.), Petras Nina és
Aranka (Siklós.), Rosnagel Mariska (Sz.-Fehér-
vár), Roth Matild (Szigetvár.), Schreier Giza
(Pécs.), Schön Gizella (Kaposvár.), Szinkovich
Mariska (Pécs.)

Mi és? A színház alap javára június 9-én
tartott népünnepély rendező bizottsága elkészít-
tette zárszámadását, valamint nyilvános közö-
nyét és — a többi lapok mellőzésével beklődötte
azt a „Pécsi Hírlap”-nak. Ez az eljárás is egy
szép lelkülettel gazdagítja azon dícsorosort, melyet
a népiünnepély rendezőse a tapintat hervad-
hatatlan babérből főt saját homloka köré.

Talált csontváz. Gosehler Lajos pécsi
polgár Alsó-Balokányi utca 4-ik sz. alatti telkén
épitni akarván, egy helyen munkái szerdán a
szabad tér fölőlése közlőben 1 méter mélységben
egy teljesen ércsontvázra bukkantak. Az esetről
jelentés léteztvén, Kovács Antal rendőrbiztos
és Schwaz József th. tisztí főorvos konstatálta
hogy a csontváz körülbelül 50 évvel ezelőtt
került a földbe és körülbelül 40—50 éves egyéné
lehetett. A csontváz fölőléstán a temetőbe
szállítottot és eltakarítottot. Eredetere vonatkozó-
lag a rendőri nyomozás megindított, de az
eddig semmi nyomra nem vezetett.

Lelkész választás. Szava a közszé
reformatus lelkészé Kovács Bálint aderjasi
lelkész, Vajti közszében pedig administratorul
Bársy Miklós választott meg, mindketten
egyhangulag.

**Nem lesz gazdasági kiállítás Szombat-
helyen.** A kiállítás f. évi szeptember 21-ikére
volt tervezve, miután azonban Vasvármegye több
közszében ragadós száj és körömbetegség uralko-
dik, a földmivélségi miniszter leiratára a
kiállítás rendező bizottsága kimondotta, hogy a
kiállítás nem fog megtartatni. A „Vasmegei
Lapok” e határozatot nem helyesli és célszerű-
nek tartaná, ha a kiállítás eszméje nem ejtet-
nék el véglegesen, hanem csak a jövő évre
halasztatnék. E nézetén van Radó Kálmán,
Vasvármegye főispánja is és — ez lévén a helyes
fölfogás — hiszünk, hogy az érvényesülni is fog.

A budai külvárosi templom kifestésével
gyorsan halad Graits Endre akad. festész,
Már eddig 4 képet készített el a nagy hajó
menyezetén. Eddig már készek a Vendelt Feren-
cet, Józsefet Józussal és Annát Máriával ábrá-
zoló képek. Jelenleg szat. Borbálát festi, mely
után Fábán Sebestyén következik. Ezen képek
képezik a hajó menyezetén a díszítést. A szent-
télyben 4 magyar szent fog helyet foglalni a
boltozatot, míg oldalt a templom védőnöke: Agos-
ton és ennek anyja fognak egy-egy képet betöl-
tenj. A hajó oldalfalaira 4 kép jó. az oltár föl-
lött pedig az angyalok hódolata az Urnak fog
látható lenni, s így összesen 17 kép fogja díszí-
teni a templomot. Az eddig látottakból elmond-
hatjuk, hogy Graits nagyon sokat haladt a fes-
téstét terén. Az eddig elkészített képek, bár még
a végleges simításon nem estek keresztül, oly
szépek, oly megfelelőek, egy a rajz, mint elhe-
lyezés és a festés tekintetében, hogy csak dícsó-
retünket érdemlik ki. Az ornamentum festés is
szép keretül szolgál a képeknek.

**Tilos a vöröskereszt-egylet jelvényeit jog-
talanul használni;** a ki az ezt megállapító bel-
ügyministeri rendelet ellen vét, az kihágást kö-
vet el, mely békében a vöröskereszt-egylet javára
50 frt, háboru esetén 100 frt bírásggal, esetleg
5—10 napi elzárással büntetetik. Ugyanily bünté-
tési terhe alatt tilos engedély nélkül a vörös-
skereszt-egylet neve alatt mulatságokat rendezni.

Kérem. Híralakos előfizetőinket és hirdetőinket tisztelettel kérjük tartozásaik kiegyenlítésére. Gondolják meg, mily költséggel jár egy lap fenntartása, mely előfizetői kielégíthetősére áldozatra halmoz s akkor azt a csekély összeget, mely lapunkért jár, bizonyára nem fogják visszatartani. A ki nem akar előfizetni, kérjük, küldje vissza a lapot és mentse meg bennünket a felesleges kiadásoktól, ennyit talán joggal kérhetünk és elvárhatunk mindenkitől.

Hymen. Gyulai G a á l Gustáv bássúi birtokos leányát Iónát eljegyezte kronensterni báró Scherpon Oswald 21-ik vadászszázaléjbéli főhadnagy. — W e i s z Mór pozsegai földbirtokos eljegyezte L a n g Herman jónévű kereskedőnek leányát: Ilo n a k. a. t.

A pécsi dalárda elhatározván, hogy a szegedi országos dalversegyben részt vesz, ez uton is tudatja pártóló tagjaival, hogy azok kik a működő tagokhoz csatlakozva az ünnepélyen részt venni akarnak, e célból a dalárda titkárságához mentől előbb jelentkezzenek.

Halálozás. Sárvíri és felsővidéki S z é c h é n y i Lajos gróf, Széchényi Dénes és neje Hoyos Marietta grófnő fia meghalt Szentpétery, 24-ik évében. — R a p p Ferencé, szül. Király Erzsébet meghalt f. hó. 27-én. életének 29-ik évében. — G a n s e r Antal pécsi gymnasiumi 4. oszt. tanuló meghalt Kéménden életének 15. évében. Temetése nagy részvét mellett ment végbe.

Vak láрма. Vészkiáltások verték fel kedden este 9 órakor az Irgalmasok templomának környékét. A Nöthing-féle ház első emeleti utcai lakásának ablakából ugyanis, hol Kohn Hermann kereskedő lakik, a jelzett időtájban két-ébeesett „rablók, gyilkosok” kiáltás hangzott, mire természetesen a központi kávéházból és a szomszéd sághól nagy tömeg ember sietett elő. Csakhamar megjelent a rendőrség is és pedig Csendes József rendőrbiztos 4 emberrel, kik a Kohn-féle lakásban megjelenve a háziak azt adták elő, hogy a mint a házi kisasszony az étterem ajtaját kinyitotta, két álarcos embert látott a szobában, kik azonban azonnal eltűntek. Ez előadást a család többi tagjai is erősítvén a rendőrség előlta a kijárásiakat és az egész épületet, ugy a szomszédos kertet is felkutatta, azonban eredmény nélkül, mert álarcosoknak még csak hírek sem voltak. Ami jobb is, hogy így történt.

Kézrekerült cigányok. Mennyire okadatolt a csendőrségnek és az alispánnak a cigányok ellen jelzett fellépése, mutatja a következő eset. Mult hó 20-án hajnalban Petrovich György pécsi tyukász Miholjácrról jött egy kas tyukkal gyalog. Kőkény és Szalánta között 3 kocsi cigány került elője, kik a kocsirol leszállva, leültek az utcélre. Petrovich elérvén őket, a cigányok egyike hátamögé került és Petrovichot meglökte, ugy, hogy elesett és a cigányok öt megrohanna, 36 tyukját elvették. A fosztogatás közben Petrovich folyton kabátja egy heiyét fogta, hova 25 frtnyi készpénz volt bevarru, mit a cigányok észrevéven, a kabát illető szédelt és benne a pénzt lelépték. Petrovichot pedig baltafokkal jól elverték. A véresre vert P. tovább menne összetalálkozott egy dráva-szabolcsi emberrel, ki kocsin ment és aki, mint elpanaszolta, ugyanezen cigányok által Szalántán megrohantott, ellopván tőle 2 zsák babot és zabot. A két káros Pécsre érve és a rendőrségen jelentkezve, Kovács Antal rendőrbiztos azonnal 4 rendőrt adott rendelkezésükre, kik a tetteseket a sórosi csárdánál elérték, de csak az asszonyokat kerithették kézre, mert a férfiak megugrottak. A nők és gyermekek Pécsre hozatva léfnyképeztettek Zelesny által. A megugrott cigányokat csendőrök üldözvén, csakhamar sikerült őket Siklós körül kézrekeríteni, összesen 18-at, kikre Petrovich rájuk ismert és kiknél a drávaszabolcsi embertől elvett tárgyak is megtaláltak. A tettesek átadattak az ügyészségnek.

Gyilkos asszony. Paholszky János és neje szentkúti lakosok hosszabb idő óta civődő házasságban éltek, minden valószínűség szerint a férj hibájából, ki részeges és házasártos természetéről volt ismeretes. Hétfőn a házaspár P o m p á n y Ferenc úröghi szőlőjében kapált, hol is, bizonyára több bort iván, mint kellett volna, erősen összeveszték, ugy, hogy munka után nem is együtt mentek haza, hol is P. t a buzdógság elnyomván, egy sarokban elaludt. Neje, kit a 24 éves Paholszky már mint özvegyet vett nőül, később jött haza, mert félt, hogy férje meg fogja verni. Haza érve és a rettegelt férjét aludva, jó-

tehetetlenül látva, elfogta a düh és kapáját föl-fogva ugy vágta férjét fejbe, hogy a kapanyál menten ketté tört, férje pedig szörnyet halt. Átadattott az ügyészségnek.

Elhalasztott megnyitás. Az eszéki kiállítás rendező bizottsága, mint lapunkat értesíti, a kiállítás megnyitását, mely f. hó 18-ára volt megállapítva, augusztus 20-ára halasztotta és a kiállítás tartamát szeptember 15 től szeptember 22-ig, tehát egy héttel meghosszabbította.

Birtokvétele. K a p o t s f y Jenő kaposvári ügyvéd megvette Kőrmendy Sándor kiskorpádi birtokát 34000 frtért.

Épületes történet. Az öreg Milicsnek, a magyar-bölyi rácpópának egy szintén öreg gazdaasszonya Dimitroviics Dafina. Ez az öreg asszony szálka a pápa fának szemében, talán épen azért, mert átellenben laknak egymással. Történet pedig m. 14-én az az eset, hogy a fiúnak, Gyóknak meghal ujonszületett fiúskája. Az öreg lelkipásztor átbállag, hogy beszentelje, kiénekelje. Ez alatt a gyászoló, mélyen megtört apa átbállag atya házába. A kerten át behatol az öreg asszonyig, megfogja, letepari s nem épen szeliden cirogatja meg kerges tenyerivel, mert a szegény vén asszony pár helyen vértézt bele. A hős fiu megijedt a lármatól, mit a megtámadott asszony ócska torka elpusztíthatatlan erővel csapott s vitélül elinalt. A nagy lárma figyelmessé lön téve a pap is, ott haza egy koporsót, tanított, közönséget rohant haza abban a hirben, hogy nyársra húzzák hü cselédjét. Így beszéltek ezt Magyar-Bölyben. S hogy van valami a dologban, bizonyítvány legjobban az, hogy a nemes gyerek úti lapot kötött a talpár, s beteg feleségét magára hagyva — kód előttem, kód utánam — eltűnt. A csendőrség házával bünyként egy véres kabátot talált és azt elismervény mellett a magyar-bölyi bírónak adta át. Az orvos a sérüléseket könnyűeknek nyilatkozatta ki, így aztán a csendőrségnek teendője továbbra megszünt.

Tolvaj szökevény. S c h w a r c z Dávid szabari illetőségű, mohácsi lakos bor-ünnök, 2200 frt közpénz elcsikkasztása után szegedi illetőségi Mester Mari kéjné társaságában megszökött. Személyleírása: 30 éves, izr. nőtlen, termete közép, arca tojásdad, szeme, bajusza, fekete; arcbőre barna; orra, szája, rendes; haja őszbavegyült, feje teteje kopasz, szakála beretvált, beszél németül, hibásan magyarul, s keveset szerbül. Ötözte: sűrűre kabát és nadrág, fehér mellény, rövid arany láncszal, kettős fedélű arany remontoir óra.

Lelküimeretlen felelősséget vállalnak magukra mindazok, a kik becső meggyőződésük ellenére kikelnek bizonyos társadalmi, politikai, vallásos vagy egyéb természetű áldásos intézmények ellen és másokat is visszatartanak attól, hogy belőlük hasznot húzzanak. Az ilyen emberek ellen nem védhetjük magunkat eléggé. A legvilágosabban mutatkozik ez az ellenzékeskedés a gyógyítók és orvosok dolgában. Sajnos, igen sok ember van olyan, a kik kétségtelenül fogannatos orvosok meggyőződésük ellenére mellőznek, értéketleneknek mondanak és más betegeket is meggátolnak abban, hogy egészségüket visszaszerezzék. Ezért minden szenvedőnek tanácsulunk kell, hogy őrizzék az ilyen lelküimeretlen emberektől és saját meggyőződésüket követve, használja amaz orvosokat, a melyeknek üdvös voltát kétségtelen bizonyítékok mutatják s a melyek a gyógyulást lehetővé teszik.

Semmiféle szerrel nem értek még oly nagy sikereket, mint Warner Safe Cure-jával a vese, máj, epe és gyomor betegségeknél és minden beteg maga is meggyőződhetik ez orvosgyógyító erejéről, ha levéllel fordul azokhoz, a kik általa visszanyerték egészségüket.

Schweininger Miklós Királyhegyről (Krassó-Szörény-megyéből) ezt írja: Warner Safe Cure-jának rendkívüli gyógyító ereje pár nap alatt teljesen talpra állított s ezért minden szenvedőnek a legmelegebben ajánlhatom.

Baross László lelkész Szegeden nagy sikerrel használta Warner Safe Cure-ját.

Rotter Vince, a cs. és kir. posta-csomag-osztálynál Bécében azt jelenti, hogy az orvoság kitünő szolgálatokat tett neki.

Ara egy palacknak 2 frt. Kapható Pécsset Göbel K. és ifj. Erreth János gyógyszerárban.

A közönség köréből.

Szegvár, 1889. július 19-én.

Tekintetes szerkesztő úr!
Elérkezettnek látom az időt, hogy a mult évi sajtótárgyalásból kifolyólag történt többrendbeli hírlapi megtámadatásomra feleljek, a mit nem akartam mindaddig megtenni, mig eredményt nem tudok felmutatni.

Mai napon a magas ministerium által delegált szegvárdi tek. kir. törvényszék a „Mikép és mennyire mértem az igazságot” vagysis a megvesztetés vádja alól is tárgyi tényálladék hiányában teljesen felmentett.
Miert is kénytelen vagyok kérni tek. szerkesztő urat, hogy ezen soraimat becses lapjában közzéteenni sziveskedjék.

Tisztelettel
Albers Rezső,
Burdacs Rezső,
mint tanult.

Jankovits Dénes,
mohácsi kir. aljbíró.

Gabona-árak.

Hivatalosan feljegyzették Pécs szab. királyi város 1889. évi július hó 27-én tartott heti vásárán

	ősz	8 frt 20 kr.	7 frt 50 kr.
Buza	tavaszi —	frt — kr. —	frt — kr. —
	uj . . .	frt — kr. —	frt — kr. —
Kétszeres	ő . . .	frt — kr. —	frt — kr. —
	uj . . .	6 frt 80 kr.	6 frt 60 kr.
Rozs	ő . . .	frt — kr. —	frt — kr. —
	uj . . .	6 frt 40 kr.	6 frt 20 kr.
Árpa	ősz	frt — kr. —	frt — kr. —
	tavaszi	6 frt 40 kr.	6 frt 20 kr.
	uj . . .	5 frt 80 kr.	5 frt 40 kr.
Zab	ősz	6 frt 60 kr.	6 frt 40 kr.
	tavaszi	frt — kr. —	frt — kr. —
	uj . . .	frt — kr. —	frt — kr. —
Bökköny	ő . . .	frt — kr. —	frt — kr. —
Repce	ő . . .	frt — kr. —	frt — kr. —
Kukorica	ő . . .	6 frt 20 kr.	5 frt 80 kr.
Szenc	ő . . .	2 frt 80 kr.	2 frt 25 kr.
Szalma	ő . . .	2 frt —	kr. 1 frt 90 kr.

NYILT T É R . *

Robheiden Waifelder fl. 10.50 per Robe und bessere Qualität. 2637
Weiße Seidenstoffe von 60 fr. bis fl. 11.46 p. Meter — glatt und gemuffert (ca. 150 verid. Qual.) — verlobt roben- u. fildmeije porto- u. zollfrei das Adrft-Dapot G. Henneberg (R. u. S. Hofstief.) Zürich. Muster umgehend. Briefe kosten 10 fr. Porto.

Fischer Gyözö
városligeti testgyejenesítő és hidegvizgyógyintézet Budapestben, Hermán-ut 1525.
(ezelőtt dr F i s e h o f-féle vizgyógyintézet.)

Az intézet gyógyfürdő parkban, emelkedett helyen fekszik. Berendezése első rangu, a lakásokról kényelemről, szórakozásról mindenképen gondoskodva van. Levegője, víze kitünő. A gyógyintézetben gyógyíttatik mindenféle izületi és csontbaj, gyuladások, ficamodások, törések, izület merevülés, zsugorodás, csontgöbülések, a térd és láb sokféle elferdülése **hátgerinc görbülések, tyukmell, ferde nyak, veszülletett ficamodás.** A végtagok vízszertagulása, vastagodása. **A hátgerincorvadás** (tabes dorsalis) **Charcotnak**, a hirneves párisi tanárnak legujabb elvei szerint és füző által is sikerrel gyógykezelteitük.

A hidegvizgyógyászati osztályban minden ilyen kezelést igénylő beteg felvétetik. A betegek bentlakók vagy bejárók. — Prospektus ingyen. Hozzám intézett írásbeli felhívások ajánva küldendők.

* E rovatban foglaltakért nem vállal felelősséget a szerkesztő.

Felelős szerkesztő és laptalajdonos:

FEILER MIHALY.

Zacherl

biztos szer férgek ellen.

Rendkívüli hatással működik és a férgeket gyorsan és biztosan elpusztítja, úgy, hogy még nyomuk sem marad.

Teljesen kiirtja a poloskát, bolhát.

Mentesíti a konyhát a svábbogaraktól

Megsemmisíti a molyokat.

Gyorsan elöli a legyeket.

A háziállatokat és növényeket megóvjá az élőskitéktől és az ezektől származó betegségektől.

Teljesen kiirtja a fejtetveket.

Figyelni kell: Ami csomagolatlanul papírban árultatik, az nem Zacherl-különlegesség.

Csak az eredeti palackokban valódi és olesón kapható a főraktárban:

ZACHERL J. néi BÉCS, I. GOLDSCHMIEDGASSE 2.

Pécsett kapható:

Alt és Böhm.
Eizer János,
Sipócz István,
Reinfeld A.

Grimóthy Gyula,
Reh Vilmos özvegye
Köszli Jánosnál.

Obetkó Károly,
Lill János,
Spitzer Sándor,
Simon János,

Dombóváron: Paunz Adolf, Ritter János. — Mohácsos: Auber N. János, Prezlmaier A. — Pécsváradon: Dvorszky Béla gyógyszerész. — Szigetváron: Ocsodai Gusztáv, Spitzer Gyula. — Siklósos: Szentgyörgy M. gyógyszerész. Petrach József, Weingoldner J., Barány Sándor és társa.

Vidéki raktárak mindenütt, hol a Zacherl-féle plakátok vannak kifüggesztve. 2359

A zona-tarifa életbeléptetése alkalmából

bátorkodom a fővárosba ránduló vagy átutazó mélyen tisztelt ügyfeleimnek s a nagyérdemű közönségnek a legjobb eszközökkel felszerelt jöhrú és személyes vezetésem alatt álló

fényképészeti műintézetemet

szíves figyelmébe és pártfogásába ajánlani; intézetem bármily alakú fényképnek (a legnagyobb alaktól a legkisebbig) ki fogástalan, elegáns, gyors és olcsó elkészítésére vállalkozik.

Műintézetem különlegességét képezik: közvetlen a természet után készült életnagyságu fényképek és azoknak aquarell-festményszerűleg (angol papírra) való művészi kidolgozása.

Mint hogy az utóbbi 15 év alatt készült fényképek anyajapjai (Matrice) nagyobbára még megvannak; utánairendeléseket a legelővőbb idő alatt teljesíthetek. Ez alkalommal bátorkodom a nagyírl. közönségnek a kiadásomban megjelenő „Magyar művészek” című képeslapkiadásomat, a „Budapest lát-képe” című albumot, valamint különösen dolgozó gyorsajtó-fénynyomdát szintén szíves figyelmébe ajánlani.

KOZMATA FERENCZ

cs. és kir. udvari fényképész és gyorsajtó-fénynyomda-tulajdonos BUDAPESTEN.

IV. ker., zöldfaútea 1. sz. a Sebestyén-tér sarkán, saját házában.

Eredeti

Singer-féle varrógépek

házi használatra és mindennemű iparczélra eladás teljes jótállás és árfőlemelés nélkül

heti részlet-fizetésre készpénz fizetés mellett nagy engedmény.

Az eredeti Singer-féle varrógépek ezen védjeggyel vannak ellátva.

Neidlinger G.

Pécsett. Széchenyi tér, Cséby-féle ház.

A soulac-i apátság (Franciaország) Dom Maguelonne prior Főtisztelendő Benedekrendi atyái

fogvize, fogpora és fogpasztája.

2 aranyérem: Brüsszel 1850. London 1884.

A legmagasab kitüntetések. Felhalálattott az 1373-évi Boursaud Péter prior által.

A főtisztelendő benedikrendi atyák fogvizének husz-nalata napokint néhány cseppet vízbe

vevé, megakadályozza és gyorítja a fogak odvasságát melyeknek fehéréget kölcsönöz, a mennyiben a foghúst erősebbi a teljesen egészségesé változtatja. „Szolgálatot teszünk tehát olvasóinknak. midőn őket ezen régi és praktikus készítményekre figyelmeztetjük melyek a legjobb gyógyszer és a fogfájás ellen egyedül óvszert képezik.”

A ház megalapított 1807-ben. Vezérügynök:

SEGWIN

106 & 106, rue Croix-de-Seguey Bordeaux. Kapható minden nagyobb illatszerezésnél, gyógyszer-tárban és fűszerkereskedésben.

Főraktár Pécsett A L T és B Ö H M u r k n á

A magy. kir. államvasutak gépgyára

a legújabb szerkezetű és minden tekintetben felülmulhatlan

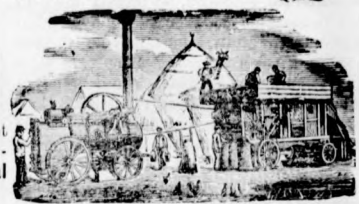
GYAKORLATILAG LEGJOBBNAK BIZONYULT

6, 8 és 10 lóerejű

locomobiljait

fa-, szén- és szalmafütésre

valamint a magvesztés teljes mellőzését eredményező szabad, meghosszabbított rászasztallal és szab. saját szerű törekrostával ellátott

48, 54 és 60" széles vaskeretű gőz-cséplögépeit,

mely újításokkal immár 450-nél több cséplögép működik az országban fényes sikerrel, kedvező feltételek mellett ajánlja

FEHÉR MIKLÓS,

a magyar államvasutak gépgyárának vezérügynöke

Budapest, IX., üllői út 25. sz. „Köztelek.”

NEVELÉS- ÉS OKTATÁSÜGYI ÉRTESÍTŐ.

A „PÉCS” MELLÉKLEPJA.

IV. SZÁM

MEGJELENIK HAVONKÉNT EGYSZER.

AUGUSTUS 3-án

Közegészség.

Gróf Teleki Géza, a rekonstruált Tisza-kabinet belügyminisztere szelid, minden lármás föllépéstől idegenkedő természet. Ha tudni akarjuk szándékát, működését, nyomon kell követni és személyesen megfigyelve regisztrálni, mert ő maga majdnem szízius félnépszerűséggel tartózkodik a nagyonis nyilvános szerepléstől. Nem mintha barátja nem lenne a nyilvánosságnak, a parlament ellenőrzésnek és a közvéleménynek, — ellenkezőleg, gróf Teleki Géza egészen a Teleki László iskolájából való, ama nagyon korán elköltözött demokrata szelleméből, mely Tisza Kálmánt is, Magyarország, sőt az egész kontinens legparlamentárisabb államférfiát inspirálta politikai pályafutásán. Csak hogy nem akarja, sőt épen nem szenvedni, hogy a közvélemény mint valami falusi dobos járjon előtte s a báméskodó világnak folyton hirdesse: itt jön, itt megy a miniszter; ezt tette, ezt fogja tenni a miniszter!

Gróf Teleki Géza csendben szeret dolgozni, de dolgozik szerényen, kitar-tóan, állandóan, alaposan. Teljes tudatával bír az óriási nagy feladatnak, melynek megoldására vállalkozott. Szelid természete dacára vállalkozott az ép oly nehéz, mint magasztos missióra: Magyarország közgazgatásának államosítására.

Jól tudja ő, mily mélyen fekszik husunkban a municipalizmus, hogy nagyon sokszor fog kelleni az elevenbe vágnia. Számot vet azzal, hogy sok jaja kiáltás fog hangzani, sok szív fog gyűlölettel elteni az operator ellen, sok ököl fog ellenségesen összeszorítottatni. Oly jóságos, érző szív mellett, minő az övé, valóban rendkívüli áldozat az, melyet a hazának hozott, midőn mégis elfogdata a missiót.

Egy feltételt azonban, — mint ezt megbízható forrás konstatálja, — kikötött: az átalakulásnak nem szabad hirtelen, dogmatikus ridegséggel és kiméltelenséggel megtörténnie, hanem inkább lassan, lehető kiméltelen és a különleges nemzeti sajtóságok lelkiismeretes respektálásával kell annak véghezmennie.

A közgazgatási hivatalnokok kinevezésének behozatala az a momentum, mely a létesítendő nagy reformnak megadja a jelleget, de ez még korántsem

meríti ki a célba vett óriási mű tartalmát. A közgazgatás reformjának ugyanis nem dogmatikusnak, hanem etikainak, az egész lényegét áthatónak kell lennie. Törvények egész sora lesz az, a mi az új közgazgatást, annak egészében körülkeríti. És a mű már meg van kezdve. A legnagyobb csendben megtett balatonfűredi ut, valamint a fővárosi kórházak legújabbban történt vizsgálata már egy-egy szem ama tanulmányozások lánczában, melyeket gróf Teleki a célból tesz, hogy előkészítse a talajt a jelentőséges vetéshez.

Körülvéve egy válogatott egészségügyi törzskartól, utazik gróf Teleki az országban: a közegészségügy az, mit mindenekelőtt tesz gyakorlati tanulmánya tárgyává és nyilván a közegészségügynél lesz megkezdve a nagy reform-mű.

Igen helyesen. Ha a régi világből-csek é mondasát: „szép testben szép lélek lakik”, némileg tán meg is lehet támadni, de azt semmi esetre sem, hogy egészségés közgazgatás csak egészséges lakosságnál létezhetik. Egészségügyi tekintetben két évtized óta igen sok intézkedés tétetett s tagadhatatlanul történt is sok, de semmi esetre sem elég. Még a fővárosban is gyakran sok a megróni való, hát még a vidéken!

Már pedig a nép egészsége a legnagyobb kincs hazánknak, drágább, mint minden virágzása a földművelésnek, kereskedelemnek, iparnak, közlekedés- és műveltségnek. A mostani időkben, mikor az öntentartás kötelessége különösen velünk magyarokkal szemben a legmagasabbra esigázott követeléseket emeli, az egészségápolás épenséggel kardinális pontja fenállásunk föltételeinek. Egészség nélkül nem képzelhető a nemzet ereje, szaporodása. Számrá ugyis oly gyöngye nemzet vagyunk, hogy ha azt akarjuk, hogy ellenállási erőnk a velünk szemben álló ellenséges elemeknek megfelelni tudjon, úgy igen egészségeseeknek kell lennünk, akkor nem szabad, hogy folyton hagymáz és bélhurut tizedeljük népünket, himlő, szembajok és görvély csufítsák el s fogyasztásuk el szép fajunkat. Hogy gróf Teleki regenerálásunkat a közegészségügy kiegészítésével s lehető tökéletesítésével akarja kezdeni, az igen szerencsés eszme. Itt igazán helyén van e

banális mondás: „fő dolog az egészség!”

És így reménykedve, de türelmesen várjuk közgazgatásunk kiépítését. Meg vagyunk győződve hogy az új belügy-minister vezetésé alatt kiméltelenen, de logikailag és alaposan lesz foganatosítva a reform, hogy Teleki az autonómiát nem megszorítani, hanem tágitani akarja. A kinevezett hivatalnok nem arra lesz hivatva, hogy elnyomjon, hanem hogy védje, támogassa az autonómiát.

A reform nem chablon, nem külföldi minták szerint fog történni; minden poreikájában a nemzet geniusának megfelelő, magyar lesz. Ezért kezeskedik az európaillag művelt s e mellett tökéletesen magyar valója gróf Teleki Gézának.

Polgári iskolát Szigetvárnak vagy Mohácsnak.

Baranyában Mohács, Somogyban Szigetvár is azon nagyszámmú köz-égekhez tartozik, melyek a törvény értelmében polgári iskolát tartoznának felállítani.

Ezen körülményre az országgyűlés tanügyi bizottságának előadója: Szathmáry György fel is hívta a cultusminiszter figyelmét, a mire Csáky nyugtatólag válaszolt. Szathmáry előadó kiemelte, hogy törvény szerint 259 nagyobb község és város kötelezettség volna felsőbb nép- és polgári iskolát állítani, de ebbeli kötelességének csak 106 felelt meg.

Az Alföld népes községei közül többet oda lehet sorolni, melyeket e tekintetben mulasztás terhel. Ezekben kívül az ország más részeiben is előfordulnak ily viaszás állapotok.

Vessünk mi csak egy pillantást Somogy-és Baranyamagya oktatás ügyének szóban forgó ágára.

Az 1868. XXXVIII. t. cz. értelmében mindazon községek tartoznak felső nép-, illetve polgáriskolát állítani, melyekben 5000 lakos van.

De nézzük csak: hány község felelt meg meggyeinkben e törvényes köteleménynek.

Kaposvárótt, Pécsott polg. leány-iskola van: flu polgáriskola csak egy van — Siklóson, mely igen fontos culturalis missiót teljesít.

Igaz, valaki erre azt mondhatná: van elég közép iskola. Azonban mindkét fajta iskolának jellege, iránya, cétja nagy mértékben különbözik egymástól. A középiskola tudományos pályára vezet; tehát az egyetem előkészítője, míg a polgáriskola főképp gyakorlati irányu, az életnek nevel. —

Meggyeinkben a leányoktatás mi kívánni valót sem hagy maga után. Általában hazánkban a felsőbb leány nevelés igen magas fokon áll; bátran versenyezhet e tekintetben a külfölddel. — Boldogult Trefort érdeme ez!

Azonban foglalkozunk most inkább a flu polgáriskolával, melynek szintén meg van a specialis feladata.

Minden állam, így minden község anyagi-és szellemi fejlődésének alapanyagait az iskolák, különösen pedig a felső nép- és polg. iskolák, melyek az ipar, földművelés, kereskedelem, szóval a közgazdasági szolgáltatásban állanak. Ennek jelentősége még inkább kitűnik, ha oly helyekre vonatkoztatjuk azokat, melyeknek geográfai fekvése, természeti viszonyai, népessége élénk közgazdasági forgalmat idéz elő.

Itt van például, Szigetvár és Mohács. Mindkettő lakóinak száma meghaladja az 5000-et; még sincs eddig más iskolájuk, mint elemi.

Mohácsban az előző években volt ugyan üdörös mozgalom egy polg. iskola felállítására érdekében, de úgy látszik, a kezdet nehézségeitől rettek vissza. — Pedig ott csak akarat hiányzik, más minden meg van. Mohács városos, nagy hely. Jelentékeny kereskedő város. Forgalmat emeli gőzhajózása, vasúta s jó országtutai.

Szigetvár lakosságának legnagyobb része földművelő — és iparos. De van elég kereskedő is; legkisebb részét az intelligencia képezi.

Vidéke gazdag nemcsak mezőgazdasági terményekben, hanem producál elegendő ipari-és kereskedelmi cikket is.

Mily áldás volna tehát, ha Szigetvárnak intőző körei magukévá tennék ezen ügyet, melylyel nemcsak közoktatásunk nyerne, hanem a polg. iskola felállításával saját községük anyagi és szellemi kulturáját is emelnék.

Most azon a vidéken, de máshol is, az a paedagogiai utilitarizmus uralkodik, hogy boldog, boldogtalan urat akar nevelni fiából. Tudományos pályára erőlteti, akár van kedve, akár nincs, ha van tehetsége, ha nincs.

Ezekből lesznek aztán az ugynevezett — proletárok.

A csurgói, kaposvári, pécsi középiskolák bizonyos contingensét ilyen elemek képezik.

Mohács, Szigetvár és vidékére több előny háramlanék, ha polgári iskolával bírna.

Egyrészt minden szülő taníthatatná ott fiát, kikkől vagy értelmes földművelő, vagy ügyes kereskedő válnék. Mint például, az Alföldön szokás, hogy paraszt gazdák a collegiumot elvégzeztetik fiaikkal s aztán az elcsaszvárhoz térnek vissza.

Másrészt, a kik tovább akarnának tanulni, vagy átélphetnek a középiskolába, vagy tanulmányaikat folytathatják szakiskolákban.

Mert a polgáriskola célja, egyrészt általános miveltiséget adni, másrészt különös figyelmet fordít a szakszerű, gyakorlati kiképzetésére. A polg. iskola lehet IV. vagy VI. osztályú. Az első esetben össze szokták kapcsolni kereskedelmi tanfolyammal (3 év), mint ez már több állami iskolánál így is van; mely egyenlő érvényű a közép kereskedelmi iskolákkal.

Vagy a IV. osztályból mehet a növendék a közép ipartanodába, tanítóképzésbe, katonaintézetbe stb.

A VI. osztály elvégzése után alkalmaztathatja magát különféle állami hivatalokra; például: lehet vasuti-, adó-, pénzügyi, bankhivatalnok stb.; nyitva előtte a jegyzői pálya is.

Ha tovább akar tanulni, beléphet az állatorvosi, vagy gazdasági intézetekbe. Kivéve a classikus nyelveket, a polgári iskola ugyanazon anyagot öleli fel, mint a középiskola megfelelő osztályai; mert tekintet van arra is, hogy a növendék átélphessen a középiskolába. Evégből facultative tárgyak még a polgári iskolában a latin — és francia, mi az átélést megkönnyíti.

Azonban leghelyesebb, ha a tanulót szülője azon szándékkal adja polgári iskolába, hogy ott gyakorlati pályára készüljön. Tehát e rövid ismeretéből is látható, mennyi előnyt élvezhetne Szigetvárra vagy Mohácsra egy polg. iskola felállításával. Ha az erre szükséges anyagi erővel nem rendelkeznék valamelyik község, talán tervéhez az állam is hozzájárulna segítségével, mert a kormány felkarolja a polgárisk. intézményt, mert tapasztalja annak hasznát és fontosságát.

Bár a polgári iskola idegen intézmény, mindazonáltal kedvező talajra talált nálunk. — Hosszu tévelygés után biztos mederbe jutott, s ma már a nemzet pártfogoltja.

Magyarország mezőgazdasági állam; ipara, kereskedelme mindinkább emelkedik. A gyakorlati munka iránti érzék terjed népünkben, de hiányoznak az intézkedések, melyek a műhelyek pártolását, a polgári-iskolák méltóságát és elismerését biztosítanák.

Tehát Mohács is, Szigetvár is csak saját érdekét mozdítaná elő, ha polg. iskolát létesítene. Ezáltal a vidékek még inkább központjaivá vál-

nának. Ezzel a nemzeti művelődés régen érzett hiányát pótolnák.

Ha gondolkozik a fölött Szigetvár, vagy Mohács értelmes községe, úgy e sorok nem fognak a pusztában elhangzani, hanem üdvös eredményű vizsgálataira találnak.

Kövessék a nyugati határszéli megyék példáját, hol egymást érik a polgári és kereskedelmi iskolák, melyek nem kis mértékben hatnak az illető városok jólétére.

A kormány támogatására is számíthatna Szigetvár, vagy Mohács, annál inkább, mert eddig aránylag kevés, vagy alig van állami magasabb népoktatási iskola Baranyában és Somogyban.

Polgári iskolánk kétségkívül közművelődésünk fontos tényezőivé váltak, de nem a törvényen kényserítő intézkedésénél fogva, hanem a szükség hatalma biztosította számunkra az eredményt.

A tény csak utmutatóul szolgál, melynek alapján a beteges gazdálkodásnak végrehajtását eszközölő polgári középiskolai megszerzési az igényeit és a kor követelményeit kielégítő szellemi tápot.

Azt hiszem: Szigetvár és Mohács is zászlójára jelszavul ezt tűzte, hogy: „Aki halad, az nem marad.”

K. B.

Beiratás az állami közép-ipariskolába.

A jövő tanévre az iskola építészeti szakosztályába 18-, a gépészetbe 18-, a két vegyészeti 8-, a fém-vasipariba 7, a fájparba szintén 7 tanuló vétetik fel. A felvételt jelentkezőknek a 15-ik életévüket betöltött azon tanulóknak, a kik a gymnasium realiskola, vagy a polgári iskola négy alsó osztályát jó sikerrel bevégezték s legalább a jelen nyári szünidő alatt a gyakorlatban foglalkoztak s ezt hiteles bizonyítvánnyal igazolják; továbbá azon iparos tanoncok és segítők, a kik az iparos tanuló iskoláját jó sikerrel elvégezték. Az intézet már saját állandó épületében VIII. kerület, Népszínház-utca 8. szám alatt van, hol az igazgatóságtól bővebb felvilágosítás nyerhető.

Tanítói pályázatok. — A ráczpetrei osztálytanítói állásra (tannyelv német-magyar) augusztus hó 14-ig. — A sombereki másodtanítói állomásra (tannyelv német-magyar) augusztus 18-ig. — A mohács-külvárosi r. k. segédtanítói állásra (tannyelv magyar-horvát) pályázat van hirdetve aug. 15-ikéig.

Felölts szerkesztő FEILER MIHÁLY.

HIRDETÉSEK

Lódi János

hippodroma a vásártéren.

Ma szombaton

este fél 9 órakor

nagy előadás.

Először:

a repülő hölgy

Miss Tompson.

Holnap vasárnap aug. 4-én

két nagy előadás.

Először:

A hármas nyujtó,
bemutatja 2 ur s 1 nő.

Itt először:

a bohóc Ernő fellépte
idomított kecskével és
kutyákkal.

A vasárnap-délutáni előadás kezdete:

fél 5 órakor.

Pénztárnyitás 4 órakor.

Az esti előadás kezdete fél 9 órakor.

Pénztárnyitás este 7 órakor.

Helyek:

Zártszék 40 kr., I. hely 30 kr., II. hely
20 kr, Karzat 10 kr.

Számos látogatást kér

LÓDI JÁNOS

2788

igazgató.

A „PÉCS” KISHIRDETÉSEI.

Minden szó egyszeri beiktatása 2 kr.

Mell és gyomor betegeknek

nincs hatásosabb gyógyszer, de nincs egészségesebb ital sem, mint a világhírű

pilseni sör:

a pilseni polgári söröződből. 2627

Szódaviz

és pezsgő limonádék (citrom, narancs és málna szörppel) a legegészségesebb és legolesőbb hűsítő italoknak ajánlatnak.

Egy ház

Zrínyi utca 5 ik szám alatt, szabad kézből eladó. — Tudakozódhatni a helyszínén a tulajdonosnál.

Egy rét

a Megyeri malom fölött, 3 hold és 1400 □ 31 nagyságú, szabad kézből eladó. Bővebb értesítést ad a kiadóhivatal.

Elárúsítónó,

megbízható, jó bizonyítványokkal, havi fizetésre kerestetik. Hol? megmondja a kiadóhivatal.

Bognár mester, tapaszalt, 37 éves, uradalomnál állást keres. Egyaránt végez finom vagy egyszerű munkát, szükség esetén asztalos munkát is. Ajánlatok B. M. cím alatt a lap kiadóhivatalához kéretnek.

„THE GRESHAM“

életbiztosító-társaság Londonban.

Ausztriai fiók: Bécs, Giselstrasse 1. szám, a társaság saját házában.

Magyarországi fiók: Budapest, Ferenc József-tér 5 és 6. szám, a társaság saját házában.

A társaság vagyon 1888. június 30-án frk 102,846 222 47

Evi bevétel biztosítások és kamatból 1888

június 30-án frk 19,161,298 73

Külzetsek biztosítási és járadéki szerző-

dések és visszavásárlók stb. után a

társaság fennállása óta (1848.) frk 205,158,040 —

A legutóbbi tizenkét hónapi üzleti idő

alatt a társaságul frk 50,931,150 —

értékig nyújtattak be ajánlatok, miáltal

a társulat fennállása óta benyújtott

ajánlatok összértéke frk 1561,757,630 —

értékre megy. — Tervezetek és minden közlelbi fel-

világosítások az osztrák-magyar birodalom minden na-

gyobb városában az ügynök urak és a magyar és

osztrák fiókok által adatnak.

Gazdáknak, malom- és géptulajdonosoknak fontos!

Műlakatosi műhelyemet egy

gépépítészeti és javító műhelylyel

kibővíttem és elvállalom minden e szakbe-
vágó munkák legpontosab kivitelét u. m.:
gőzgépek, kazánok, mozdonyok, különösen
utóbbiak tüzelő szerkezetének javítását
vagy átalakítását, úgy mint bár mily gép-
részeknek helyreállítását szakértő kivitelben
jutányos árak mellett.

Előirányzatokkal vagy árjegyzékekkel
szívesen szolgálok mély tisztelettel!

Kindl Ferencz,

Nepomuk utca 33. sz.

2556

ELSŐ MAGYAR ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG.

Alakult 1858-ban.

A társaság alapítói:

Gróf Apponyi György	Deák Ferencz	Gróf Dessewffy Emil
Báró Eötvös József	Havas József	Báró Jósika Sámuel
Karátsonyi László	Gróf Károlyi György	Kiss Endre
Nádasy István	Báró Sennyey Pál	Somssich Pál
Gróf Széchen Antal	Szögyényi László	Urményi József
Gróf Zichy Ferencz		Gróf Zichy Henrik.

A társaság jelenlegi kormányzó testülete.

A) Választmány:

<i>Gróf Károlyi Gyula, elnök</i>	<i>Gróf Csekonics Endre, alelnök</i>
<i>Gróf Andrássy Gyula</i>	<i>Giezey Samu</i>
<i>Báró Ambrózy Gyula</i>	<i>Hajós József</i>
<i>Bereznay István</i>	<i>Heinrich István</i>
<i>Bittó Kálmán</i>	<i>Hodossy Imre</i>
<i>Deutsch Sándor</i>	<i>Mendl István</i>
<i>Fuchs Rudolf</i>	<i>Gróf Nádasdy Ferencz</i>
	<i>Báró Nikolits Fédor</i>
	<i>Báró Radvánszky Géza</i>
	<i>Steiger Gyula</i>
	<i>Gróf Wenckheim Frigyes</i>
	<i>Gróf Zelénski Róbert</i>
	<i>Gróf Zichy Béla</i>

B) Igazgatóság:

Harkányi Frigyes	Lévay Henrik	Ormody Vilmos
Tornyai Schosberger Zsig.	Ullmann Karoly Pal	Gróf Zichy Nándor.

C) Felügyelő-bizottság:

<i>Gróf Báthfány Géza</i>	<i>Jekelfalussy Lajos</i>	<i>László Zsigmond</i>
<i>Gróf Szapári Gyula</i>	<i>Sztányi Izidor</i>	

1. Teljesen befizetett részvényalaptőke	frt	3000,000 —
2. Társasági tartaléktőke	"	2.302,983.04
3. Tűz- és szállítmányi készpénz-dijtartalék	"	1.848.530,13
<i>a viszontbiztosított rész levonásával és minden megterhelés nélkül</i>		
4. Életbiztosítási díj tartalék	"	13.414,368.10
5. Árfolyamkülönbözeti tartalék	"	300,000 —
	frt	<u>20.865.881.27</u>
Tárczában levő díjváltók s díjkötelezvények	frt	11.667.972.82

A társaság elfogad biztosításokat:

- a) tűzkar ellen (ha villám által is okozva) épületekre, gyárakra, gépekre, gazdasági- és iparkészületekre, árúkra, butorneműekre, marhaállományra stb.
 - b) szállítmányi károk ellen, vizen, szárazon és vasuton
 - c) jégkarak ellen teljes kártérítéssel, és
 - d) az ember életére, halálesetekre fizetendő tőkék, kiházásítások, érvjárások stb.
- A biztosítási díjak lehető jutányosak, s a fölmerülő károk a leggyorsabban és a legjutányosabban térítettek meg.

Alulírt főügynökség a biztosítási ügyre vonatkozó mindennemű felvilágosítást a legnagyobb készséggel ad és a nála beterjesztendő biztosítások felvetelére, átvalására, **ugy helyben mint vidéken** ajánlkozik és midőn ezt a nagy közönség szíves figyelmébe ajánlja, egyttal kéri, hogy bizalmával az általa képviselt egyetlen hazai intézethez forduljon.

Feiler Mihály,

az „Első Magyar Ált. Bizt. Társaság Pécs és kerülete főügynöke.

Iroda-helyiség: Király-utcza 8-ik szám.

Kitüntetve
Csabán
Szegeden
Pécsett

Lederer Manó

Arany okl.
Emlék érem
Arany érem

kárpitos és diszitó

Pécs, Király-utca 21. sz.

Elvállal minden szakmába vágó munkákat a legujabb, legdiszesebb, minden követelményeknek megfelelő kivitelben; ajánlja

kész kárpitos-munkáit

u. m. garnitúrák, pamlagok, nyugvóágyak, **ágyászkeiket,**

melyek nappal kényelmes karszék, éjjel pedig vendégágyaknak használhatók.

Ablak decoratiók a legujabb minták után izlésesen készíttetnek.

Mindenemű ágy betétek, ruganyal. (lósőr) afrique-kal jutányosan kaphatók.

Vidéki megrendelések pontosan és lelkiismeretesen eszközöltenek.

Butor-szövet minták kívánatra ingyen és bérmentve.

Javitások, átalakítások jutányos ár mellett elfogadtatnak.

Képviseletek fa- és vasbutorokban.

Valódi

gyógyászati Malaga-Sekt

a klosterneuburgi cs. k. vegykezérlő állomás vegyelemzése szerint

Igen jó, valódi malaga mint kitűnő erősítő szer ajánlható gyöngykedőknek, betegeknek, lábadozóknak, gyermekeknek, stb. vérszegénység és gyomor bajok ellen kitűnő hatással bír. $\frac{1}{4}$ és $\frac{1}{2}$ eredeti üvegekben és

VINADOR

SPANYOL BOR-NAGY KERESKEDESNEK.

Bécsben, Hamburgban, törvényesen bejegyzett védjegye alatt.

Eredeti áron 2.50 és 1.30 frt. Gyógyászati Malaga természetes Carte blanche $\frac{1}{4}$ palack 2 frt. — $\frac{1}{2}$ palack 1.10 frt.

Továbbá különféle kitűnő külföldi borok eredeti palackokban és eredeti áron pohár száma is kapható Pécssett Szálasi Alajos urnál „Európa kávéházában,” továbbá Benczenleitner Sandor és Muhr Henrik cukrászdájában

Kérjük figyelemmel lenni a „Vinador” jegyre, valamint a törvényes védjegyre, mert csak így lehet a feltétlen valóságért és jószágért kezkeskedni.

1 1/2 lit. palack 16 kr. **REGEDI** 1 1/2 lit. palack 16 kr.

friss töltésű savanyúvíz

1 1/2 literes palackokban 16 kr.

a legjobb, legásványtartalombb, legelőszöbű üdítő ital. Pécssett kapható a következő fűszerkereskedő üzleteknél:

Bayer Ferencz, Zsivanovits Károly,
Böhm Ferdinand, Präger János,
Eizer János, Reeh Vilmos özv.,
Feldmann W., Simon János,
Grünhut & Hirschler, Spitzer Sandor fia,
Gyimóthi Gyula, Wabos Ferencz.

Lill István,
Nick Károly.

1 1/2 lit. palack 16 kr. 1 1/2 lit. palack 16 kr.

Nincs többé fogfájás! Könnyen vérző beteg és gyulladt foghúst gyógyít és erősít, a fogkövet eltávolítja és kőpöcsöt meggyógyítja; a szájbűzt azonnal megszünteti naponta használatnál

cs. és k. udvari fogorvos és udv. szállító, valódi

Dr. POPP világ- Anatherin híru szárvize kétszer oly nagy palackokban mint eddig.

Ezzel egyidejűleg alkalmazandó

Dr. POPP fogpasztája mely a fogakat folyton egészséges és szép állapotban tartja

Dr. POPP Anatherin fogpasztája mely a legjobb és legfinomabb szer a fogak tisztán tartására és a foghús megerősítésére.

Dr. POPP fogpora ragyogó fehérségű fogakat kőcsőből anélkül, hogy mint más fogporok a fogak zománczát megsértené

Dr. POPP növényzsappana a legjobb gyógygyógyiperezsappan, minden nemű bőrkütsétek ellen és különösen furdőkhöz.

Dr. POPP napraforgó (szapana) (nemglicerina) A Vénus legujabb és a legfinomabb divatipere zsappanok. A bőrt bárszónyfinomná teszik.

Árak: Anatherin-szárviz 50 kr. 1 frt és 1 frt 40 kr.
Anatherin fogpasztája tégelyben 1 frt 22 kr. Aromatikus fogpasztája 35 kr. Fogpor dobozban 6 kr.
Növényzsappan 80 kr. Napraforgó zsappan 40 kr.
Venus zsappan 50 kr. E szerek kaphatók: Pécssett: Ifj. Erreh J. Sipőcz J., Zsiga L., Gábel K., és az irgalmasok gyógyszerárháiban, Alt és Böhm, Obetko Zs., Pacher E. kereskedéseikben.

Orvosi vélemény.

Alulírottak több éven át alkalmak volt úgy saját magán, mint pacienseinél meggyőződni arról, hogy Dr. Popp udvari fogorvos Anatherin-szárvize minden más létező hasonló szer minden kétség kizárólag felülmúl, a mennyiben nemcsak a száj kellemetlen szagát távolítja el, hanem a fogakat epésben tartja és a száját teljesen konzerválja.

Dr. Schläffer Agost lovag orvos és a bécsi orvosi facultás tagja.

Drasche tanár Bécsben a valódi anatherin-szárvizet a saját orvosi szakosztályában, a cs. és kir. általános kórházban gyakorlatilag alkalmazta s ép oly célszerűnek mint jeles minőségűnek nyilatkozta.

Vidéki megrendelések különleges (präser-vatif.)

EREDETI leges-ségek

Kapható: **GRÜNBAUM K.**

PÉCSSETT, Király utca 15.

HELD GUSZTAV kárpitos és diszitó üzlete (Pécssett, Mária és Megye-utcák sarkán.)

Ajánlja dús választékú kész kárpitozott butorait. Legdivatosabb szoba berendezések, ottománok, legujabb párisi háló-dívanok továbbá

XV. Lajos korabeli kárpitdiszítések, legegységesebb butorszövetek, függönyök rojttal, szőnyegek gyári áron számíttatnak. — Egyuttal ajánlunk mindenféle butor-, diszitó és bármily stílyú szoba-kárpitozás kivételére a leggyorszerűbbtől a legdiszesebbig a lehető legjutányosabb áron.

2192 **HELD GUSZTAV.**

Jó tanács

aranyat ér! E szavak igazságát különösen betegségek esetében lehet megismerni és ez okból jónak Richter kiadó intézetéhez a legszelvényesebb közönségnek „A Betegbarát” című, rajzokkal ellátott kis könyv elküldésért. Mint a szerencsésen meggyógyultk hozzányomtatott értesítései bizonyítják, a benne foglalt tanácsok követei által még oly beteg is gyógyulást nyertek, a kik már minden reményt feladtak. E könyv, melyben hűszere tapasztalat eredményei vannak leteleve megérdemli a legkomolyabb figyelembevétel minden beteg részéről, bármi bajban is szenvedjen. Ki e bocsos könyvet megszerezni óhajtja az írja egyszerűen egy levelező lapra magyar nyelven „Egy betegbarát” és pontos címét s címzezzé a levelező lapot Richter kiadó-intézetébe Lipcsében. — A megküldés ingyen történik.

1495 sz.

Örökeladási hirdetés.

A m. kir. vallás-alap vaiszlói urodalom tulajdonát képező, Baranyamegye VAISZLÓ községben fekvő, volt

erdőtiszti laképulet

mellékhelyiségeivel s hozzátartozó belső- és kerttel leendő örökeladása iránt a pécsváradi közalap. számtartóság hivatalos helyiségében 1889 évi augusztus hó 21-ik napján délelőtti 11 órakor zárt ajánlattal egybekötött nyilvános szóbeli árverés fog tartani.

Versenyezni szándékozók sziveskedjenek a 3000 frt becsár 10%-ának megfelelő bánatpénzzel ellátva vagy személyesen megjelenni, vagy pedig szabályszerint szerkesztett s a kellő bánatpénzzel ellátva írásbeli zárt ajánlatukat f. évi augusztus hó 21-ik napjának pont délelőtti 11 órájáig a pécsváradi számtartósághoz benyújtani.

Az árverési feltételek a pécsváradi közalap. számtartóság s a vaiszlói közalap. erdőgondnokság hivatalos helyiségében betekinthetők.

Pécsvárad, 1889. évi július hó 22-én.

2784

A pécsváradi kir. közalap. számtartóság.

Nyomatott a lyceumi könyvnyomdában (Feiler Mihály) Pécssett 1889.